

Sygn. akt IX W 3577/14

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 4 grudnia 2014 r.

Sąd Rejonowy w Olsztynie Wydział IX Karny

w składzie:

Przewodniczący: SSR Joanna Sienicka

Protokolant: Kalina Pawełko

bez udziału oskarżyciela publ.

po rozpoznaniu w dniach: 21 X, 27 XI 2014 r. sprawy

M. M. (1)

s. S. i C. z domu L.

ur. (...) w O.

obwinionego o to, że: w dniu 05 kwietnia 2013r. o godz. 14:20 w O. przy ul. (...) będąc osobą odpowiedzialną za utrzymanie dachu budynku w odpowiednim stanie, nie dokonał odpowiedniego zabezpieczenia miejsca niebezpiecznego dla życia i zdrowia ludzi, nie uprzątając śniegu zalegającego na dachu w wyniku czego spadł on na przechodzącą chodnikiem T. S.

- tj. za wykroczenie z art. 72 kw

ORZEKA:

I. **obwinionego M. M. (1)** uniewinnia od popełnienia zarzucanego mu czynu ;

II. na podstawie art. 118§2kpw koszty postępowania ponosi Skarb Państwa

Sygn. akt IX W 3577/14

UZASADNIENIE

M. M. (1) został obwiniony o popełnienie wykroczenia z art. 72 kw polegającego na tym , że w dniu 05 kwietnia 2013 r. o godz. 14: 20 w O. przy ul.(...) będąc osobą odpowiedzialną za utrzymanie dachu budynku w odpowiednim stanie, nie dokonał odpowiedniego zabezpieczenia miejsca niebezpiecznego dla życia i zdrowia ludzi, nie uprzątając śniegu zalegającego na dachu w wyniku czego spadł on na przechodzącą chodnikiem T. S..

Obwiniony mieszka w R.; pełni funkcję Prezesa (...) w O. , osiąga dochód około (...)miesięcznie, jest żonaty , na utrzymaniu ma dwoje dzieci.

W dniu 05 kwietnia 2013 r. około godziny 14:20 pokrzywdzona T. S. szła chodnikiem wzdłuż ul. (...) w kierunku ul. (...) do Urzędu (...) w O.. Gdy przechodziła przy kamienicy nr (...), z dachu budynku spadły na nią bryły śniegu z lodem uderzając ją w głowę i prawe ramię. Pokrzywdzona ubrana była w zimową kurtkę , na głowie miała kaptur. Po uderzeniu pokrzywdzona straciła równowagę . Idący za nią M. S. (1) pomógł jej przejść do sklepu , gdzie czekała

na pogotowie ratunkowe. Pokrzywdzona skarżyła się na silne bóle głowy i prawej ręki. Po przyjeździe pogotowia została przewieziona do Szpitala Wojewódzkiego w O. .

W dniu 5 kwietnia 2013r zarówno M. K. (1) , jak i obwiniony M. M. (1) przebywali poza O.. O zdarzeniu zostali poinformowani telefonicznie przez Straż Miejską i współpracowników. M. K. (1) skontaktował się z W. G. (1) - pracownikiem firmy (...), , który wcześniej wykonywał prace remontowe na dachu budynku przy ul (...). W styczniu-lutym 2013r wykonywał tam uszczelnienie komina oraz oczyszczał dach usuwając śnieg i sople lodowe. M. K. powiadomił go o zaistniałej sytuacji polecił mu udać się na miejsce zdarzenia i usunąć śnieg z dachu. W. G. (1) zadzwonił do obwinionego, który nakazał mu wykonanie zlecenia. W. G. (1) udał na dach budynku przy ul(...); znajdował się na nim mokry śnieg, a w rynnach były bryły lodu. Usunął śnieg i lód z dachu. Dodatkowo, na dachu zostały zamontowane płotki przeciwśnieżne, mające zapobiegać osuwaniu się śniegu z dachu.

Od 3 do 5 kwietnia 2013 r. odnotowano opady śniegu, średnia wysokość pokrywy śnieżnej wynosiła blisko 30 cm.

Właścicielami budynku przy ulicy (...) w O. są M. K. (1) i E. K. . (...) budynkiem należy do M. K. (1).

(...) Sp. z o.o. świadczy usługi w branży budowlanej obejmujące przede wszystkim systemowe pokrycia dachowe oraz elewacyjne obiektów. M. K. (1) na podstawie umowy ustnej od kilku lat powierzał remonty, konserwację dachów należących do niego budynków firmie (...). Firma ta nie miała zleconej stałej konserwacji połączenia dachowej przez właściciela budynku znajdującego się przy ulicy (...) w O.. Prace, w tym usunięcie śniegu i lodu z dachu, wykonywane były na zlecenia doraźne właściciela zgłaszane także ustnie.

Prokuratura Rejonowa (...) prowadziła postępowanie przygotowawcze w sprawie nieumyślnego spowodowania w dniu 5 kwietnia 2013r w O. na ul (...) obrażeń ciała T. T. (1)- poprzez zaniechanie usunięcia zalegającego na dachu budynku śniegu, w wyniku osunięcia się którego pokrzywdzona doznała obrażeń ciała, tj przestępstwa z art. 157§3kk - sygn (...). Postanowieniem z dnia 28 czerwca 2013r dochodzenie zostało umorzone wobec braku interesu społecznego w kontynuowaniu ścigania z urzędu .

Przeciwko M. K. (1) prowadzone było postępowanie o wykroczenie z art. 72kw polegające na tym , że w dniu 05 kwietnia 2013r. o godz. 14:20 w O. przy ul. (...) będąc właścicielem budynku nie dokonał odpowiedniego zabezpieczenia miejsca niebezpiecznego dla życia i zdrowia ludzi, nie uprzątając śniegu zalegającego na dachu w wyniku czego spadł on na przechodzącą chodnikiem T. S.- sygn akt (...). Wyrokiem z dnia 20 stycznia 2014r został on uniewinniony od popełnienia zarzucanego mu czynu. Orzeczenie jest prawomocne.

(dowody: notatka urzędowa k. 7, 8, 21 , 197, 198, protokół oględzin miejsca zdarzenia k. 9 – 10, dane z rejestru gruntów k 217, zdjęcia k 18- 18v, 63, 227-230, ,pismo k 207, informacja (...) k 23, materiał prasowy k. 26 – 27, pismo k 43 , wypis ze szpitala i historia choroby k 159-164, opinia k 165-167, 168-169, 213, postanowienie k 172-173,181, 186, 187, 214, wyjaśnienia obwinionego k 188v, 49, 48, 67-67v, zeznania T. T.-S. k. 189, 13v-14,24v-25,67v – 68, M. K. k 190-191, 20-20v, 24-24v, 38-38v, 68-68v, 171, 183-184, M. P. k. 247v, 11v, M. S. k. 247-247v, 68v, 15v,M. J. k 247v-248, akta (...).

Obwiniony M. M. (1) nie przyznał się do popełnienia zarzucanego mu czynu. Wyjaśnił, że nie był odpowiedzialny za usuwanie śniegu z dachu budynku przy ul (...) w O.. Przyznał, że w 2012 r. jego firma wykonała generalny remont pokrycia dachowego w/w budynku. D. remontował 4-5 dachów w budynkach należących do M. K.. Gwarancja nie obejmowała konserwacji dachu i usuwania z niego śniegu. Zdarzało się jednak w przeszłości , że z dachów tych firma (...) usuwała śnieg. Miało to miejsce po zgłoszeniu takiej potrzeby przez właściciela. M. K. dzwonił wówczas zgłaszając potrzebę oczyszczenia dachu ze śniegu. Obwiniony stanowczo zaprzeczył by zawierał z M. K. umowę dotyczącą monitorowania dachów jego budynków celem sprawdzania czy istnieje potrzeba usunięcia z nich pokrywy śnieżnej. Właściciel budynku płacił firmie (...) wynagrodzenie dopiero po wykonaniu usługi-po usunięciu śniegu. Nie było umowy o wynagrodzeniu za gotowość do usunięcia śniegu. Obwiniony podkreślił, że usuwali śnieg

dopiero gdy otrzymali takie zalecenie od właściciela budynku. Przed przedmiotowym zdarzeniem pracownik D. - W. G. uszczelniał komin na dachu tegoż budynku. M. K. (1) przed zdarzeniem nie zgłaszał potrzeby oczyszczenia dachu.

Sąd dał wiarę wyjaśnieniom obwinionego w zakresie, w jakim twierdzi on, iż nie był osobą odpowiedzialną za utrzymanie dachu budynku przy ul. (...) w odpowiednim stanie, w szczególności za oczyszczanie go z zalegającego śniegu. Brak jest przekonujących dowodów świadczących o zawarciu pomiędzy właścicielem budynku a obwinionym lub firmą (...) umowy dotyczącej tej kwestii. Musiałaby ona dotyczyć nie tylko usuwania śniegu zalegającego na dachu, ale także cyklicznego sprawdzania stanu dachu celem ustalenia czy istnieje konieczność jego oczyszczenia. Za usługi te koniecznym byłoby ustalenie wynagrodzenia dotyczącego także pozostawania w gotowości do wykonania opisanych prac, w tym monitorowania stanu dachu. Z dokonanych ustaleń wynika, iż firma (...) otrzymywała wynagrodzenie jedynie za usunięcie śniegu z dachu. Z wyjaśnień obwinionego oraz zeznań W. G. (1) i M. J. (2) wynika, iż pracownicy D. nie mieli obowiązku sprawdzania czy na dachach budynków M. K. zalega śnieg. Usuwali go okazjonalnie i tylko po zgłoszeniu takiej potrzeby przez właściciela. Także po zdarzeniu z 5 kwietnia 2014r to M. K. (1) telefonicznie zlecił W. G. usunięcie śniegu z dachu przy (...) (...). Usługa ta została wykonana po potwierdzeniu zlecenia przez obwinionego.

Sąd nie dał wiary zeznaniom M. K. (1), który wskazał na istnienie ustnej umowy mocą której firma (...) była zobowiązana do monitorowania stanu dachów wszystkich jego budynków, niezależnie od ich kształtu. Zawarcia takiej umowy nie potwierdził obwiniony ani dyrektor techniczny D. M. J. (2). Z racji zakresu swoich czynności - a należy do nich negocjowanie i zawieranie kontraktów oraz ich realizacja, z pewnością posiadałby on wiedzę o istnieniu takiej umowy. Angażowałby ona pracowników firmy w niemałym zakresie.

M. K. (1) jest z pewnością zainteresowany rozstrzygnięciem w sprawie. Bryła śniegu i lodu jaka uderzyła pokrzywdzoną spadła z dachu jego budynku. Przeniesienie odpowiedzialności za powyższe zdarzenie na osobę trzecią zwalniałoby go od ewentualnych przyszłych roszczeń odszkodowawczych.

Sąd uznał za wiarygodne zeznania W. G. (1). Potwierdził on, iż przedmiotowy dach nie był właściwie zabezpieczony, zgromadziło się na nim zbyt dużo śniegu. Wierzchnia warstwa śniegu była mokra, zaś pod nią znajdował się śnieg ubity i lód. Usunął go na polecenie przełożonego po zgłoszeniu takiej potrzeby przez M. K.. Podkreślił, iż nie miał obowiązku sprawdzania dachów czy zalega na nich śnieg. Usuwał go gdy otrzymywał takie polecenie.

Z zeznań pokrzywdzonej wynika, że na jej głowę oraz prawe ramię spadły ważące kilka kilogramów bryły lodu w momencie, gdy przechodziła obok budynku nr (...) przy ul(...). Na skutek uderzenia powstały rozległe podbiegnięcia krwawe na jej ramieniu.

Okoliczności te potwierdzają zeznania świadków M. P. (2) i M. S. (1).

Sąd dał im wiarę jako logicznym, spójnym i rzeczowym. W ich świetle nie budzi wątpliwości miejsce i okoliczności zdarzenia. Bezspornym jest, iż śnieg oraz lód spadły z dachu budynku, którego współwłaścicielem jest M. K. (1). Nie ulega także wątpliwości, iż dach ten nie był utrzymywany we właściwym stanie.

Sąd uznał za wiarygodne także zeznania M. J. jako logiczne i znajdujące potwierdzenie w pozostałym materiale dowodowym.

Art. 61. ustawy z dnia 7 lipca 1994 r. prawo budowlane stanowi, iż właściciel lub zarządca obiektu budowlanego jest obowiązany:

1) utrzymywać i użytkować obiekt zgodnie z zasadami, o których mowa w art. 5 ust. 2 cyt ustawy

2) zapewnić, dochowując należytej staranności, bezpieczne użytkowanie obiektu w razie wystąpienia czynników zewnętrznych oddziaływujących na obiekt, związanych z działaniem człowieka lub sił natury, takich jak: wyładowania atmosferyczne, wstrząsy sejsmiczne, silne wiatry, intensywne opady atmosferyczne, osuwiska ziemi, zjawiska lodowe na rzekach i morzu oraz jeziorach i zbiornikach wodnych, pożary lub powodzie, w wyniku których następuje

uszkodzenie obiektu budowlanego lub bezpośrednie zagrożenie takim uszkodzeniem, mogące spowodować zagrożenie życia lub zdrowia ludzi, bezpieczeństwa mienia lub środowiska.

Kto nie spełnia określonego w art. 61 obowiązku utrzymania obiektu budowlanego w należyтым stanie technicznym, użytkuje obiekt w sposób niezgodny z przepisami lub nie zapewnia bezpieczeństwa użytkowania obiektu budowlanego, podlega grzywnie nie mniejszej niż 100 stawek dziennych, karze ograniczenia wolności albo pozbawienia wolności do roku o czym stanowi art. 91a cyt ustawy. Powyższy przepis został wprowadzony ustawą z dnia 10 maja 2007 r. o zmianie ustawy – Prawo budowlane oraz niektórych innych ustaw. Nowelą tą uchylony został jednocześnie przepis art. 92 ust. 2 pkt 2, który statuował dany czyn jako wykroczenie, obecnie zaś jest on uznany za występpek. Adresatem tej normy może być tylko taki podmiot, którego dotyczą obowiązki wymienione w art. 61 pkt 1. Powyższe czyny mogą być popełnione przez działanie, ale także przez zaniechanie podjęcia działań odpowiednich do wykonania wymienionych obowiązków (por Komentarz do art 91a ustawy prawo budowlane K. Bulińskiego).

Utrzymanie dachu w należyтым stanie i porządku, a tym samym usuwanie zwisających z niego sopli lodu czy też nawisów śnieżnych, stanowiących bezpośrednie zagrożenie również dla właścicieli i mieszkańców lokali, korzystających z balkonów położonych na ostatnim piętrze, obciąża wspólnotę mieszkaniową, wchodzi w zakres zarządu nieruchomością wspólną(...).Obowiązek taki wynika z art. 61 p.b. (por. Wyrok Sądu Apelacyjnego w Warszawie z dnia 23 marca 2012 r.VI ACa 1284/11). Z uzasadnienia w/w wyroku wynika, iż przepisy administracyjne nie mówią wprost o obowiązku zrzucania śniegu z dachu czy zbijania sopli; należy uznać, że mieści się to pod pojęciem właściwej gospodarki nieruchomością. Między innymi zgodnie z art. 61 ustawy z 7 lipca 1994 r. - Prawo budowlane (Dz. U. Nr 89, poz. 414 z późn. zm.) właściciel lub zarządca jest obowiązany utrzymywać i użytkować obiekt budowlany zgodnie z określonymi w tej ustawie zasadami. Jedną z nich jest obowiązek zapewnienia bezpieczeństwa użytkowania(por. Lewandowski Krzysztof artykuł Rzeczposp. Śnieg na dachu nie jest siłą wyższą).

W omawianym art. 61 prawa budowlanego ustawodawca wskazał właściciela lub zarządcę jako podmioty zobowiązane do wypełnienia obowiązków wskazanych w w/w przepisie. Podmioty te nie tylko powinny zapewniać na bieżąco odpowiedni stan techniczny obiektu umożliwiający jego użytkowanie, czyli zadbać o stałe utrzymywanie obiektu w stanie nie pogorszonym, lecz także w razie potrzeby zapewnić jego naprawę. W razie zaś wystąpienia szkody na terenie sąsiadującym z danym obiektem obowiązkiem podmiotu zobowiązanego stosownie do art. 61 jest naprawienie tej szkody, co nie wyklucza roszczeń cywilnych wobec zobowiązanego (por. wyrok NSA z dnia 15 lutego 1999 r., IV SA 317/98, LEX nr 46643, Artur Kosicki Komentarz do art.61 ustawy - Prawo budowlane)

Art. 72. kodeksu wykroczeń stanowi, że kto wbrew swemu obowiązkowi nie dokonuje odpowiedniego zabezpieczenia miejsca niebezpiecznego dla życia lub zdrowia człowieka podlega karze aresztu albo grzywny. Przedmiotami ochrony określonymi w jego dyspozycji są życie i zdrowie człowieka, które mogą zostać zagrożone przez niedokonanie, zaniechanie, jak też nieodpowiednie wykonanie zabezpieczenia miejsca niebezpiecznego. Odpowiedzialności z komentowanego przepisu będzie podlegał sprawca, na którym ciąży obowiązek zabezpieczenia miejsca uznanego za niebezpieczne. Obowiązek ten powinien wynikać bezpośrednio z przepisów prawa, np. ustawy, rozporządzenia, ale może też mieć swoje źródło w umowie, w zleceniu wykonania usługi czy też wręcz w zasadzie roztropnego, przezornego postępowania. Dla bytu tego wykroczenia nie jest ważny skutek, bowiem sprawca będzie ponosił odpowiedzialność także wówczas, gdy żadne konkretne niebezpieczeństwo nie zaistnieje, a zatem do pociągnięcia do odpowiedzialności wystarczy sam fakt niedokonania odpowiedniego zabezpieczenia miejsca niebezpiecznego dla życia lub zdrowia człowieka. Jeśli dojdzie do narażenia człowieka na bezpośrednie niebezpieczeństwo utraty życia lub ciężkiego uszczerbku na zdrowiu, wówczas rozważać należy odpowiedzialność za przestępstwo narażenia człowieka na takie niebezpieczeństwo, o którym mowa w art. 160 k.k. ; następuje wówczas pochłanianie znamion wykroczenia przez znamiona przestępstwa. Przepisu art. 72 nie stosuje się, jeżeli istnieją przepisy szczególne regulujące kwestie odpowiedzialności za niezabezpieczenie miejsc niebezpiecznych dla życia i zdrowia człowieka. (por Wojciech Jankowski Komentarz do art.72 Kodeksu wykroczeń). Jak wynika z treści art 91a prawa budowlanego stanowi on przepis szczególny w stosunku do art 72kw.

Mając na uwadze dokonane ustalenia dotyczące okoliczności przedmiotowego zdarzenia oraz omawianie przepisy , Sąd uniewinnił obwinionego od popełnienia zarzucanego mu czynu. Nie zostało wykazane w sposób bezsporny, iż na obwinionym ciążył obowiązek wymieniony w art 61 pkt2 prawa budowlanego polegający na zapewnieniu bezpiecznego użytkowanie obiektu w razie wystąpienia czynników zewnętrznych oddziałujących na obiekt, związanych z działaniem sił natury.

W wypadku istnienia takiego obowiązku rozważyć należałoby odpowiedzialności z art 91a prawa budowlanego, który jako przepis szczególny wyłącza stosowanie art 72kw.

O kosztach postępowania orzeczono na podstawie art 118§2kpw.